

Laajakaistayhteyksien kehittäminen Vihdissä

225/02.08.00/2018

Kh 11.06.2018 § 100

Vihdin kunnassa on suunniteltu valokuituyhteyksien hankkimista kunnan toimipisteisiin siten, että kuluttajien mahdollisuudet hankkia valokuituyhteyksiä Vihdin alueella paranisivat samalla.

Tietoliikenteen yhteysnopeudet ja tarjolla olevat yhteystyypit ovat nykyisin varsin rajoitettuja jopa joillakin taajama-alueilla. Tilanne vaikuttaa myös kunnan toimintaan, erityisesti kouluihin ja päiväkoteihin. Aikaisemmin kiinteät yhteydet tarjonnutta lankapuhelinverkkoa ollaan purkamassa haja-asutusalueilta. Matkapuhelinverkon tukiasemien määrä ja kapasiteetti eivät ole riittäviä, eikä tilanne näytä korjaantuvan kovin nopeasti.

Valokuituyhteydet tarjoavat riittävän kapasiteetin tietoyhteiskunnan palveluiden hyödyntämiseen, etätyöhön, opiskeluun ja vapaa-ajan palveluiden käyttöön. Muihin yhteystyyppeihin verrattuna valokuitu on paras ja kallein vaihtoehto. Sen odotetaan myös pysyvän sellaisena pitkän aikaa, koska valokuituyhteyksien nopeutta voidaan tulevaisuudessa nostaa vaihtamalla ainoastaan laitteita, ei maahan kaivettua valokuitua.

Valokuituyhteydet on Vihdin kunnan kannalta parasta hankkia palvelukokonaisuutena, johon kuuluvat kunnan itse käyttämät yhteydet sekä kuluttajayhteyksien tarjoaminen tietyin ehdoin. Kuluttajayhteyksien toteutuminen edellyttää, että tietyllä alueella riittävän moni kuluttaja haluaa tilata valokuituyhteyden.

Kyseessä on tiettävästi ainutlaatuinen hankinta, jollaista ei tässä muodossa ole aikaisemmin toteutettu Suomessa. Hankinnan monimutkaisuuden takia on Vihdin kunta käyttänyt valmistelussa ulkopuolista asiantuntemusta. Tähän hankintaan liittyvä tarjouskilpailu on tarkoitus käynnistää kesäkuussa 2018 ja hankintapäätös tehdä syksyllä 2018.

Hankinnan arvo ylittää EU-kynnysarvon.

Valmistelija	Sami Tikkanen, etunimi.sukunimi@vihti.fi, p. 044 467 5576.
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää käynnistää tarjouskilpailun tietoliikennepalvelukokonaisuuden hankkimiseksi ja valtuuttaa kunnanjohtajan hyväksymään lopulliset tarjouspyyntöasiakirjat.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Lehtola poistui esteellisenä (Hallintolain 28 §:n 1 mom. 5-kohdan mukainen yhteisöjäävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kh 08.10.2018 § 148

Vihdin kunta on kilpailuttanut valokuituyhteyksiin perustuvan tietoliikennepalvelukokonaisuuden kunnalle ja kuntalaisille. Tarjouspyynnössä, hankintamenetelyssä sekä tarjousvertailussa käytettiin alaan erikoistunutta konsulttitoimisto Learnpoint Oy:tä.

Tarjouspyynnössä tärkeimpinä osa-alueina on painotettu mm. seuraavia asioita:

- yksi kokonaistoimittaja, joka vastaa kokonaisuudesta palveluna
- suljettu ja tietoturvallinen kunnan tietoliikenneverkko
- palomuuripalvelu optiona sisältäen nykyaikaiset ja tietoturvatoinnot
- kuluttajayhteyksien tarjonnan parantaminen Vihdin alueella

Hankintailmoitus julkaistiin HILMA-kanavassa 21.6.2018. Tarjousten viimeinen mahdollinen jättöaika oli 14.9.2018 klo 10.00. Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät Elisa Oyj ja Lounea Palvelut Oy.

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjoajalta edellytetyt kelpoisuusvaatimukset, ja tarjoukset täyttivät tarjouspyynnössä ilmoitetut vähimmäisvaatimukset.

Päätösperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta, jossa hinnan painoarvo oli 55 % ja laadun 45 %.

Oheismateriaali	- tietoliikennepalvelukokonaisuuden tarjouspyyntö liitteinen
Liitteet	- tietoliikennepalvelukokonaisuuden tarjousvertailu
	Muu aineisto on nähtävissä kunnanhallituksen kokousasiakirjoissa.
Valmistelija	Sami Tikkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5576
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää hankkia tietoliikennepalvelukokonaisuuden liitteenä olevan tarjousten vertailutaulukon mukaisesti. Perusteena päätökselle on kokonaistaloudellinen edullisuus tarjouspyynnössä ja tarjousvertailussa ilmenevällä tavalla. Tämä päätös sitoo Vihdin kuntaa sen jälkeen, kun asiaa koskeva sopimus on allekirjoitettu.
Päätös	Kunnanhallitus päättää hankkia tietoliikennepalvelukokonaisuuden liitteenä olevan tarjousten vertailutaulukon mukaisesti edullisimman tarjouksen jättäneeltä Lounea Palvelut Oy:ltä. Perusteena päätökselle on kokonaistaloudellinen edullisuus tarjouspyynnössä ja tarjousvertailussa ilmenevällä tavalla. Kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Lehtola ja jäsen Karjalainen poistuivat esteellisenä (Lehtola Hallintolain 28.1 §:n 5-kohdan mukainen yhteisöjäävi ja Karjalainen Hallintolain 28.1 §:n 3 -kohdan mukainen intressijäävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Elisa Oyj on valittanut hankintapäätöksestä markkinaoikeudelle. Valituksessaan Elisa Oyj vaatii, että markkinaoikeus kumoaa hankintapäätöksen kokonaan, kieltää Vihdin kuntaa jatkamasta virheellistä menettelyään, velvoittaa Vihdin kunnan korjaamaan virheellisen menettelynsä ja velvoittaa Vihdin kunnan korvaamaan Elisan oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti. Toissijaisesti Elisa Oyj vaatii, että markkinaoikeus velvoittaa Vihdin kunnan suorittamaan Elisalle hyvitysmaksua myöhemmin erikseen määriteltävän summan mukaisesti ja velvoittaa Vihdin kunnan korvaamaan Elisan oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti.

Markkinaoikeus on pyytänyt Vihdin kuntaa toimittamaan vastineensa valitukseen 30.11.2018 mennessä. Vihdin kunta on saanut pyynnöstä jatkoaikaa valituksen toimittamiselle 19.12.2018 saakka.

Vihdin kunta on käyttänyt Elisa Oyj:n valituksen vastineen laatimisessa ulkopuolista asiantuntijaa.

Oheismateriaali	- Elisa Oyj:n valitus (julkinen versio) - Markkinaoikeuden vastinepyyntö
Liitteet	- Vihdin kunnan vastine Elisa Oyj:n valitukseen (julkisuuslain 24 §:n 19. kohdan mukaan salassa pidettävä asiakirja)
Valmistelija	Noora Nordberg, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 597 0913
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Ehdotus	Kunnanhallitus antaa markkinaoikeudelle liitteen mukaisen vastineen Elisa Oyj:n tekemään valitukseen.
Käsittely	Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja muutti päätösehdotustaan siten, että siihen lisätään lause: "Vastineeseen voidaan tehdä tarkennuksia ennen sen jättämistä markkinaoikeudelle." Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.
Päätös	Kunnanhallitus antaa markkinaoikeudelle liitteen mukaisen vastineen Elisa Oyj:n tekemään valitukseen. Vastineeseen voidaan tehdä tarkennuksia ennen sen jättämistä markkinaoikeudelle.

Kunnanhallituksen jäsen Karjalainen poistui esteellisenä (Hallintolain 28.1 §:n 3-kohdan mukainen intressijävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Tämä asia tarkastettiin kokouksessa.

Kh 11.02.2019 § 10

Markkinaoikeuteen tekemänsä valituksen lisäksi on Elisa Oyj tehnyt asiassa hankintaoikaisuvaatimuksen. Elisa on oikaisuvaatimuksessaan pyytänyt, että Vihdin kunta tekee hankintaoikaisun ja kumoaa hankintapäätöksen sekä korjaa hankintamenettelyn markkinaoikeudelle suunnatusta valituksesta ilmenevien perusteiden mukaisesti.

Vihdin kunta on toimittanut markkinaoikeudelle 19.12.2018 vastineen Elisan te-

kemään valitukseen, jossa markkinaoikeutta on pyydetty hylkäämään Elisan valituksessaan esittämät vaatimukset kokonaisuudessaan perusteettomina.

Vihdin kunta haki asiassa markkinaoikeudelta osittaista täytäntöönpanolupaa 29.11.2018. Markkinaoikeus ei myöntänyt täytäntöönpanolupaa 27.12.2018 tekemällä päätöksellään.

Valmistelija	Sami Tikkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 4675 576
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää Elisa Oyj:n hankintaoikaisuvaatimuksesta seuraavaa: Kun huomioidaan Vihdin kunnan markkinaoikeudelle toimittamassa vastineessa esitetyt perusteet, ei hankintapäätöksen oikaisemiselle ole perusteita ja se hylätään kokonaisuudessaan.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Kunnanhallituksen jäsen Karjalainen ja kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Lehtola poistuivat esteellisenä (Karjalainen Hallintolain 28.1 §:n 3 -kohdan mukainen intressijäävi ja Lehtola Hallintolain 28.1 §:n 5-kohdan mukainen yhteisöjäävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kunnanhallitus 14.11.2022 § 229

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.5.2022 kuntastrategian vuosille 2022-2025 digitalisaation yhdeksi kahdeksasta strategisesta painopisteestä.

“Hyödynnämme digitalisaation luomia mahdollisuuksia palveluissamme. Edistämme nopeiden verkkoyhteyksien laajentamista kaikilla kunnan eri alueilla. Kehitämme sähköisiä asiointipalveluja siten, että palvelut ovat käytettävissä ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä.”

Kunnassa on pitkään kartoitettu erilaisia tapoja, joilla valokuituyhteyksiä voidaan kehittää koko Vihdin alueella. Tarkoituksena on ollut löytää teknistaloudellisesti järkevin tapa valokuituyhteyksien hankkimiseen, joka palvelisi niin kunnan toimipisteitä kuin kuntalaisia.

Uusi laajakaistatukilaki ja sen nojalla annettu valtioneuvoston asetus laajakaista vähimmäisnopeudesta tulivat voimaan 3.2.2022. Lakia ja asetusta muutettiin, jotta ne ovat Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten ja yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisia. Ohjelmassa voidaan tukea sellaisten kiinteiden laajakaistayhteyksien rakentamista, joiden vähimmäisnopeus saapuvassa liikenteessä on 300 Mbit/s ja lähtevässä liikenteessä 100 Mbit/s. Tukea voidaan myöntää kotitalouksien vakinaisiin ja vapaa-ajan asuntoihin sekä yritysten sijaintipaikkoihin rakennettaviin kiinteisiin yhteyksiin. Verkkojen rakentaminen kohdentuu alueille, joille yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti ja rakentaminen edellyttää julkisen tuen hakemista.

Lain mukaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on tehtävä hankealueesta markkina-analyysi, jos maakuntaliitto esittää asiasta perustellun pyynnön. Perusteltupyynnön perustuu maakuntaliiton ja kunnan yhteistyössä valmisteltuun pyyntöön, jossa on esitetty laajakaistahankkeen taloudellisesta toteutettavuudesta ja hankealueen rajauksesta

Esitetyn pyynnön jälkeen Traficom selvittää markkina-analyysiä varten esitettyjen hankealueiden jo olemassa olevat verkot sekä sellaisten verkkojen investointisuunnitelmat, joista voidaan tarjota vähintään 100 Mbit/s yhteyksiä. Tällaiset alueet rajataan tukikelpoisten alueiden ulkopuolelle.

Kunnan vuoden 2023 talousarviossa on varattu valokuituyhteyksien edistämiseen 300 000 euroa. Kustannusarvio lähes Vihdin kattavasta valokuidusta on eri arvioiden ja skenaarioiden perusteella noin 12 – 15 miljoonaa euroa. Traficom tukemissa laajakaistahankkeissa kuntaosuus Vihdin osalta on 33% eli Vihdin maksuosuus olisi arvioiden perusteella 3,96 – 4,95 milj. euroa, mikäli tuen ulkopuolelle rajattavia alueille ei jää liiaksi pois. Traficom haettava tuki on haettava 2023 mennessä ja myönnettyä tukea voidaan maksaa 2025 asti. Hankkeen osalta tulisi tähdätä siihen, että ne valmistuisivat viimeistään vuoden 2025 kuluessa.

Kun tukialueet ovat selvillä, maakuntaliitto julistaa laajakaistahankkeeseen liittyvän valtiontuen julkisesti haettavaksi laajakaistatukilain 5 § mukaisesti. Hakumenettelyn tulee olla kaikille avoin, tasapuolinen ja syrjimätön. Maakuntaliiton vastuulla on valita tuenhakijoista se, joka toteuttaa hankkeen kokonaistaloudellisesti edullisimmin. Hakumenettelyssä käytettävistä vertailuperusteista säädetään laajakaistatukilain 6 §:ssä. Kunta ei tee taloudellisia sitoumuksia ennen kuin vasta hakumenettelyn jälkeen.

Valmistelija	Matti Suikkari matti.suikkari(at)vihti.fi, p. 044 467 5576 Jere Laine jere.laine(at)vihti.fi, p. 044 467 5554
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää Uudenmaan maakuntaliitolle, että maakuntaliitto pyytää Liikenne- ja viestintävirasto Traficomia tekemään laajakaistahankkeen markkina-analyysin koko kunnan alueelta ja julistamaan markkina-analyysin pohjalta laajakaistahankkeeseen liittyvän valtiontuen haettavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Uudenmaan liitto
Kunnanhallitus 13.11.2023 § 251 476/02.08/2022	

Uudenmaan liitto julisti haettavaksi 26.9.2023 kiinteän laajakaistarakentamisen lain 1262/2020 mukaisen tuen Vihdin kunnan

alueelle. Hakemukset pyydettiin 26.10.2023 klo 16:00 mennessä. Tuen kohteena on nopeiden laajakaistapalveluiden tarjontaan soveltuvan viestintäverkon suunnitteleminen ja rakentaminen hankealueelle loppukäyttäjille saakka sekä edistyksellisten viestintäpalveluiden tarjonta viestintäverkkoon liittyville loppukäyttäjille.

Hanke-ehdotuksia pyydettiin ensisijaisesti Vihdin strategiaan kehittämisalueisiin ja niiden yhteydessä sijaitsevien alueiden kuiturakentamiseen. Alueiden rajat olivat ohjeellisia ja suuntaa antavia. Hanke-ehdotukset voivat sisältää laajennuksia näihin alueisiin, tukea oli haettavissa koko Vihdin kunnan alueelle. Hanke-ehdotus voi käsittää kaikkia näitä alueita tai osia niistä. Hanke-ehdotuksen laatija voi ehdottaa hankkeen vaiheistusta useampaan toteutusosaan.

Määräaikaan mennessä saapui hanke-ehdotukset, hakijoina Lounea Palvelut Oy (yksi hanke) ja Valokuitunen Oy (neljä hanketta), eikä myöhässä saapuneita hakemuksia ollut. Uudenmaan Liitto on 3.11.2023 Maakuntajohtajan päätöksellä §121/2023 valinnut Valokuitunen Oy:n Olkkalan, Oinasjoen, Kurjoon ja Huhmarin hankealueelle sekä Lounea Palvelut Oy toteuttamaan muun ehdottamansa hankealueen.

Mikäli Vihdin kunta ei myönnä omaa rahoitusosuuttaan päätöksessä valitulle toteuttajalle/hankkeelle, kumotaan Uudenmaan liiton tekemä toteuttajan valintapäätös vastaavalta osalta. Kunta päättää kunnan myöntämästä tuesta päättäessään hankkeiden toteuttamisesta ja lopullisista ehdoista.

Päätöksessä valitun laajakaistahankkeen toteuttajan tulee huomioida, että valtiontukea tulee hakea erikseen Liikenne- ja viestintävirastolta, joka myöntää valtiontuen sen edellytysten täytyessä. Hakijan tulee myös huomioida, että valtiontukiviranomaiset voivat myöntää hankkeille tukea vain valtuutuksensa puitteissa.

Valmistelija Jukka Tamminen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5576

Esittelijä Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus Kunnanhallitus päättää, että Vihdin kunta hyväksyy Uudenmaan Liiton päätöksen mukaisesti Lounea Palvelut Oy:n ja Valokuitunen Oy:n rakentamaan kiinteää laajakaistaverkkoa Vihtiin Uudenmaan Liiton tekemän päätöksen mukaisesti.

Talousarviossa 2024 on varauduttu investoinnin maksusuuteen.

Hankkeiden toteuttamisen yksityiskohdista ja lopullisista ehdoista tehdään erillinen sopimus kunnan sekä Lounea Palvelut Oy:n ja Valokuitunen Oy:n välillä. Jos Uudenmaan Liiton päätös §121/2023 ei saa lainvoimaa tai Traficom ei tee päätöstä hankkeelle varatusta EU rahoituksesta, tämä päätös raukeaa.

Päätös tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely	Jere Laine poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Uudenmaan liitto